

Αθήνα, 27 Αυγούστου 2014

Προς: Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κοινοποίηση: Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κ. Γιάννη Μανιάτη

Θέμα: Σχόλια και Παρατηρήσεις Greenpeace για το Σχέδιο Υπουργικής Απόφασης για την αυτοπαραγωγή από ΑΠΕ και τον ενεργειακό συμψηφισμό (net-metering)

Σχόλια Επί της Αρχής

Κατά την διάρκεια του περασμένου έτους πολλοί φορείς, μεταξύ των οποίων και η Greenpeace,¹ κατέθεσαν τις απόψεις τους για την αυτοπαραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ για ιδιοκατανάλωση και τον ενεργειακό συμψηφισμό της (εφεξής αυτοπαραγωγή ή net-metering). Οι απόψεις αυτές στην πλειοψηφία τους συνέκλιναν ως προς την ανάγκη να υπάρχει ευελιξία στην εφαρμογή του μέτρου και να αποφευχθούν αδικαιολόγητες χρεώσεις αλλά και αναίτιοι περιορισμοί και αγκυλώσεις που θα λειτουργούσαν ως αντικίνητρα για την προώθηση της αυτοπαραγωγής.

Με δεδομένη την ανάγκη για προστασία των **νοικοκυριών** και **μικρομεσαίων επιχειρήσεων** από την αύξηση του ενεργειακού κόστους, την προώθηση της **εξοικονόμησης ενέργειας**, τη διάσωση **θέσεων εργασίας** στην αγορά ηλιακής ενέργειας, αλλά και την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων με το φορτίο αιχμής στα **μη-διασυνδεδεμένα νησιά** (ΜΔΝ), η προώθηση της αυτοπαραγωγής καθαρής ενέργειας για ιδιοκατανάλωση κρίνεται ως μέτρο άμεσης ανάγκης και προτεραιότητας.

Δυστυχώς στην πλειονότητα των περιπτώσεων το ΥΠΕΚΑ δεν εισάκουσε τις σχετικές εκκλήσεις και επιμένει να αντιμετωπίζει την αυτοπαραγωγή **φοβικά και με μεγάλη επιφύλαξη**. Η ανάγνωση του σχεδίου υπουργικής απόφασης (ΥΑ) οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ως ένα βαθμό το ΥΠΕΚΑ αντέγραψε τα βασικά χαρακτηριστικά του ισχύοντος Ειδικού Προγράμματος για τις Στέγες, αγνοώντας ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά στη φιλοσοφία αφού στην αυτοπαραγωγή δεν υπάρχει πώληση ενέργειας στο δίκτυο.

Φαίνεται ότι δεν έχει γίνει αντιληπτό από το ΥΠΕΚΑ ότι η αυτοπαραγωγή σχετίζεται **πρωτίστως με την εξοικονόμηση ενέργειας στο σημείο της κατανάλωσης** - μέσω της ουσιαστικής μείωσης του ενεργειακού αποτυπώματος του καταναλωτή.

¹ Για παράδειγμα, *Σχόλια Greenpeace επί του νομοσχεδίου «Ρυθμίσεις Θεμάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Άλλες Διατάξεις»*, 23 Σεπτεμβρίου 2013
<http://www.greenpeace.org/greece/el/news/118508/118523/sxolia-epi-nomosxediou/>

Συνεπώς, το ΥΠΕΚΑ όφειλε να διευκολύνει την προώθηση της αυτοπαραγωγής καταρχάς ως μέτρο **εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια**, περίπου στον ίδιο βαθμό που αναγνωρίζονται ως μέτρα εξοικονόμησης άλλες μορφές ΑΠΕ (π.χ. ηλιακοί θερμοσίφωνες, γεωθερμικές αντλίες θερμότητας κτλ).

Αντιθέτως, το σχέδιο ΥΑ περιέχει διατάξεις οι οποίες, υπό τις παρούσες συνθήκες, **περισσότερο εμποδίζουν παρά προωθούν την αυτοπαραγωγή.**

Αναφέρεται χαρακτηριστικά, ότι η **επιβολή ανώτατου ορίου ανά κτίριο** έως 10kW στην εγκατεστημένη ισχύ (Άρθρο 1) ουσιαστικά αποτρέπει μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ξενοδοχεία, εμπορικά και δημόσια κτίρια από το να εγκαταστήσουν ένα φωτοβολταϊκό σύστημα για αυτοπαραγωγή με βάση τις πραγματικές τους ανάγκες (κατανάλωση >10kW). Την ίδια ώρα όμως, τα μικρότερα συστήματα (<10kW) **χρειάζονται περισσότερο από 10 χρόνια για την απόσβεση της επένδυσης**, εξαιτίας της υπάρχουσας νομοθεσίας που επιβάλλει στους αυτοπαραγωγούς **αδικοιολόγητες χρεώσεις** για το σύνολο της κατανάλωσής τους (δηλαδή ακόμα και για την ενέργεια που παράγουν και καταναλώνουν οι ίδιοι).

Με άλλα λόγια, με βάση το σχέδιο ΥΑ ισχύει το εξής παράλογο: **στις περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η αυτοπαραγωγή (μικρά οικιακά συστήματα), είναι οικονομικά ασύμφορη η επένδυση (κυρίως λόγω των αδικοιολόγητων χρεώσεων), ενώ στις περιπτώσεις που είναι πιο συμφέρουσα η επένδυση (μεγαλύτερα συστήματα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εμπορικά κτλ) πρακτικά απαγορεύεται λόγω πλαφόν.**

Επιπλέον, διατάξεις που δημιουργούν αναίτια γραφειοκρατία καθώς και περιοριστικές διατάξεις, όπως **ο περιορισμός για εγκατάσταση ενός μόνο συστήματος ανά κοινόχρηστο χώρο**, διασφαλίζουν ότι η αυτοπαραγωγή θα παραμείνει ευσεβής πόθος για χιλιάδες μικρομεσαίους που επιθυμούν να στραφούν στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Η Greenpeace **προειδοποιεί ότι αν δεν γίνουν σημαντικές αλλαγές στο σχέδιο ΥΑ**, κυρίως να αφαιρεθεί το πλαφόν των 10 kW, να απλοποιηθεί η διαδικασία και να διορθωθούν οι διατάξεις για τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις και τους κοινόχρηστους χώρους, η αυτοπαραγωγή καθαρής ενέργειας για ιδιοκατανάλωση θα παραμείνει στο περιθώριο για αρκετά χρόνια ακόμα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για:

- τα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν άμεσα αυξημένο ενεργειακό κόστος
- Την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας στον κτιριακό τομέα και την εφαρμογή του ν.4122/2013 για κτίρια σχεδόν μηδενικών εκπομπών από 1/1/2021
- την ανάγκη εφαρμογής άμεσων λύσεων στα σοβαρά προβλήματα φορτίου αιχμής που αντιμετωπίζουν τα ΜΔΝ
- τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και κυρίως του τουριστικού τομέα
- τις δεκάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας που χάθηκαν από το σύνολο της ελληνικής οικονομίας μετά το πάγωμα της αγοράς φωτοβολταϊκών από την κυβέρνηση το διάστημα 2012-13.
- Τον εξηλεκτρισμό του τομέα μεταφορών και την προώθηση της ηλεκτροκίνησης.

Η κυβέρνηση έως σήμερα έχει λάβει ουκ ολίγες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του κόστους ενέργειας της βαριάς βιομηχανίας και των μεγάλων καταναλωτών, ακόμα και στις περιπτώσεις που αυτή η ελάφρυνση ουσιαστικά μετέθετε το βάρος σε

υπόλοιπες κοινωνικές ομάδες. Η Greenpeace περιμένει την κυβέρνηση να δείξει τον ίδιο ζήλο σε ένα εξαιρετικής σημασίας θέμα που αφορά την αντιμετώπιση του κόστους ενέργειας των νοικοκυριών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, του τουριστικού και αγροτικού τομέα, με τρόπο μάλιστα που δεν επιβαρύνει τρίτους.

Σχόλια και παρατηρήσεις ανά άρθρο

Άρθρο 1

Ετήσιος συμψηφισμός

Η αλλαγή της περιόδου συμψηφισμού που πλέον προτείνεται να πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και όχι ανά κύκλο καταμέτρησης (δηλαδή ανά τετράμηνο) είναι σωστή και συμβάλλει στην πιο ορθολογική απόδοση της πραγματικής κατανάλωσης ενέργειας.

Ανώτατο Όριο 10kW (πλαφόν)

Η επιβολή **πλαφόν 10kW** (και 5 kW στα μη διασυνδεδεμένα νησιά πλην Κρήτης) μοιάζει μία διάταξη a la carte που έχει μεταφερθεί αυτούσια από το Ειδικό Πρόγραμμα Φ/Β στις Στέγες, χωρίς όμως να συντρέχει πραγματικός λόγος, αφού υπάρχει ουσιαστική διαφορά στη φιλοσοφία των δύο τρόπων παραγωγής. Στην πρώτη περίπτωση (πώληση ενέργειας με εγγυημένη τιμή) ο ιδιοκτήτης ενός συστήματος έχει κίνητρο να εγκαταστήσει όσο δυνατόν μεγαλύτερο σύστημα, ενώ στη δεύτερη (αυτοπαραγωγή) ο ιδιοκτήτης ενός συστήματος εγκαθιστά όσα kW χρειάζεται **βάσει των πραγματικών του αναγκών** – και όχι περισσότερα – προκειμένου να ελαχιστοποιήσει το κόστος της καταναλισκόμενης ενέργειας.

Ενώ το όριο των 10 kW είναι επαρκές για ένα νοικοκυριό, δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επιχειρήσεων που κατά τεκμήριο χρειάζονται ένα σύστημα μεγαλύτερης ισχύος για να πετύχουν ικανοποιητική εξοικονόμηση. Συνεπώς, με το πλαφόν στα 10kW το ΥΠΕΚΑ **στερεί το δικαίωμα από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ξενοδοχεία, εμπορικά κέντρα, κτίρια του δημοσίου**, να στραφούν στην εξοικονόμηση ενέργειας μειώνοντας το ενεργειακό τους κόστος.

Η επιβολή πλαφόν γίνεται ακόμα πιο παράλογη αν αναλογιστεί κανείς ότι δεν υπάρχει κάποιος ουσιαστικός τεχνικός λόγος που να δικαιολογεί περιορισμούς.

Σημειώνεται, ότι η αυτοπαραγωγή καθαρής ενέργειας για ιδιοκατανάλωση σχετίζεται άμεσα με την **εξοικονόμηση ενέργειας**, αφού:

α) επί της ουσίας μειώνει το ενεργειακό αποτύπωμα του καταναλωτή

β) μειώνει τις απώλειες από τη μεταφορά ρεύματος από μεγάλες αποστάσεις (η περίσσεια ενέργεια ενός συστήματος που διοχετεύεται στο δίκτυο καταναλώνεται τοπικά).

γ) αποτελεί κίνητρο για ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων μέσω της αντικατάστασης των ρυπογόνων καυστήρων πετρελαίου ή/και εισαγόμενου φυσικού αερίου με αποδοτικές ηλεκτρικές αντλίες θερμότητας.

Ειδικά για τα **μη-διασυνδεδεμένα νησιά (ΜΔΝ)** του Αιγαίου που αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα κάλυψης του φορτίου αιχμής τις θερινές περιόδους από ακριβές και ρυπογόνες πετρελαϊκές μονάδες, η αυτοπαραγωγή μπορεί να αποτελέσει **σημαντική λύση για την αποφυγή μπλακ-άουτ, ειδικά αν εξεταστεί υπό το πρίσμα της διασύνδεσης των νησιών με το ηπειρωτικό δίκτυο**. Δεν προκύπτει κανένας τεχνικός λόγος για την επιβολή πλαφόν, αντίθετα, επιβάλλεται η προώθησή της αυτοπαραγωγής ως μέτρο **μείωσης της ζήτησης ενέργειας στα νησιά και μείωσης του κόστους εισαγωγών πετρελαίου**.

Σε κάθε περίπτωση, η αυτοπαραγωγή μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στη μείωση του κόστους των τουριστικών επιχειρήσεων και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

- **Προτείνεται η αφαίρεση του ανώτατου ορίου 10kW και 5kW για τα ΜΔΝ (πλην Κρήτης)**

Χρήση συστήματος αυτοπαραγωγής

Το σχέδιο ΥΑ προβλέπει, σωστά, τη χρήση ενός χώρου για εγκατάσταση συστήματος αυτοπαραγωγής όχι μόνο από τον ιδιοκτήτη αλλά και από όσους έχουν δικαίωμα νόμιμης χρήσης (π.χ. μισθωτές). Κάτι τέτοιο είναι σημαντικό διότι διευκολύνει την αυτοπαραγωγή από μικρές επιχειρήσεις, η πλειοψηφία των οποίων στεγάζεται σε μισθωμένο επαγγελματικό χώρο. Ωστόσο δεν είναι σαφές το καθεστώς παραχώρησης της χρήσης ενός συστήματος προς τρίτους, κάτι που θα διευκόλυνε τις διαδικασίες σε εκμισθώσεις χώρων αλλά και την εγκατάσταση και χρηματοδότηση συστημάτων από τρίτους (ΧΑΤ), ιδιαίτερα σε δημόσια κτίρια.

- **Προτείνεται να επιτραπεί η εγκατάσταση συστημάτων με δικαίωμα χρήσης από τρίτους**

Εγκατάσταση ενός μόνο συστήματος σε κοινόχρηστο χώρο

Με δεδομένο ότι η αυτοπαραγωγή σχετίζεται με την εξοικονόμηση ενέργειας και κάθε σύστημα θα προκύπτει με βάση τις πραγματικές ενεργειακές ανάγκες κάθε χρήστη, δεν υπάρχει κανένας λόγος για τον οποίο πρέπει να ισχύει ο συγκεκριμένος περιορισμός που μοιάζει να μεταφέρθηκε αυτούσιος από το Πρόγραμμα για τις Στέγες. Για παράδειγμα, ένα μέσο νοικοκυριό έχει πραγματικές ανάγκες γύρω στα 3kW και όχι 10kW, επομένως δεν είναι ούτε λογικό ούτε πρακτικό, ένας μεγάλος κοινόχρηστος χώρος να 'καταλαμβάνεται' μόνο από ένα τέτοιο μικρό σύστημα.

Προτείνεται, αντίθετα, η αξιοποίηση του κοινόχρηστου χώρου για κάθε ιδιοκτήτη / ενδιαφερόμενο, ούτως ώστε να μπορούν να μπουν πολλά μικρά συστήματα. Μία απλή και λογική λύση θα ήταν η αξιοποίηση της επιφάνειας με βάση τα χιλιοστά κάθε ιδιοκτησίας.

- **Προτείνεται να επιτραπεί η εγκατάσταση σε κοινόχρηστο χώρο περισσότερων του ενός συστημάτων.**

Συνύπαρξη Αυτοπαραγωγής με σύστημα που υπάγεται στο Ειδικό Πρόγραμμα για τις Στέγες.

Δεν υπάρχει κανένας λόγος που να απαγορεύει τη συνύπαρξη αυτοπαραγωγής με σύστημα που υπάγεται στο Ειδικό Πρόγραμμα για τις Στέγες, αρκεί να αναφέρονται σε διαφορετικό μετρητή. Το σχέδιο ΥΑ θα μπορούσε να το αναφέρει με σαφήνεια προκειμένου να μην υπάρξουν μελλοντικές ασάφειες και παρερμηνείες από δημόσιες υπηρεσίες.

- **Προτείνεται σαφής διατύπωση η οποία προβλέπει ότι μπορεί να συνυπάρξει σε κοινόχρηστο χώρο σύστημα που υπάγεται στο Πρόγραμμα για τις Στέγες με σύστημα αυτοπαραγωγής**

Εικονικό net-metering

Στο σχέδιο ΥΑ δεν προβλέπεται η δυνατότητα εγκατάστασης συστήματος για αυτοπαραγωγή σε διαφορετικό χώρο από τον οποίο πραγματοποιείται η κατανάλωση, το επονομαζόμενο εικονικό net-metering ή *virtual net-metering*. Κάτι τέτοιο θα έδινε τη δυνατότητα σε πολλά νοικοκυριά ή μικρές επιχειρήσεις, που λόγω φυσικών περιορισμών δεν έχουν τον κατάλληλο χώρο στο κτίριό τους, να εγκαταστήσουν ένα σύστημα αυτοπαραγωγής σε κάποιον άλλο χώρο ιδιοκτησίας τους και να συμψηφίζουν κανονικά την καταναλισκόμενη με την παραγόμενη ενέργεια.

- **Προτείνεται να περιληφθεί στο σχέδιο ΥΑ η δυνατότητα απομακρυσμένου συμψηφισμού ενέργειας από αυτοπαραγωγή (εικονικό ή virtual net-metering)**

Άρθρο 2

Πλεονάζουσα ενέργεια μετά τον συμψηφισμό

Με το σχέδιο ΥΑ προβλέπεται η τυχόν πλεονάζουσα ενέργεια από αυτοπαραγωγή μετά τον (ετήσιο) συμψηφισμό να τροφοδοτεί με έσοδα τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ. Εναλλακτικά, η πλεονάζουσα αυτή ενέργεια θα μπορούσε να πιστώνεται στους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (ΚΟΤ), όπως έχει προταθεί από φορείς της αγοράς. Εκτός από την υψηλή κοινωνική αξία μίας τέτοιας απόφασης, ενδεχομένως να υπήρχε και οικονομικό όφελος αφού το ΚΟΤ ενισχύεται με πόρους από τις χρεώσεις ΥΚΩ των λογαριασμών.

Ρυθμιζόμενες Χρεώσεις

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της υπάρχουσας νομοθεσίας, που επιβεβαιώνεται με το παρόν σχέδιο υπουργικής απόφασης, είναι οι χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ και ΥΚΩ που προβλέπονται για το σύνολο της κατανάλωσης ενέργειας και όχι για το μέρος που αγοράζεται από το δίκτυο (δηλαδή τη διαφορά καταναλισκόμενης - παραγόμενης ενέργειας), όπως θα ήταν το λογικό.

Οι χρεώσεις αυτές λειτουργούν ως **αντικίνητρα** καθυστερώντας σημαντικά και χωρίς κάποια βάσιμη λογική την απόσβεση της επένδυσης. Ειδικότερα στις μικρές

καταναλώσεις (νοικοκυριά) **ο χρόνος απόσβεσης με τις παρούσες συνθήκες θα ξεπερνά τα δέκα χρόνια.**

Όσον αφορά το ΕΤΜΕΑΡ, το σχέδιο ΥΑ αγνοεί το γεγονός ότι οι αυτοπαραγωγοί ΑΠΕ συμβάλλουν ήδη στη μείωση των αέριων ρύπων και επομένως, εντελώς παράλογα, καλούνται να επιδοτήσουν την παραγωγή καθαρής ενέργειας τρίτων. Υπενθυμίζουμε ότι το ΕΤΜΕΑΡ βασίζεται στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», άρα δεν υπάρχει καμία λογική να χρεώνονται οι αυτοπαραγωγοί με τέλος ρύπων για την καθαρή ενέργεια που παράγουν και καταναλώνουν οι ίδιοι. Σημειώνεται ότι στην Γερμανία, οι αυτοπαραγωγοί με συστήματα ισχύος <10 kW απαλλάσσονται από το αντίστοιχο ΕΤΜΕΑΡ, ενώ τα μεγαλύτερα συστήματα επιβαρύνονται με το 30% του ισχύοντος ΕΤΜΕΑΡ.

Ομοίως και για τις υπηρεσίες ΥΚΩ (δηλαδή την επιδότηση πετρελαίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στα ΜΔΝ), δεν είναι κατανοητό το σκεπτικό που θέλει τους αυτοπαραγωγούς να επιδοτούν την κατανάλωση πανάκριβου και ρυπογόνου πετρελαίου στα ΜΔΝ, για τα οποία μάλιστα όχι μόνο δεν υπάρχει καμία απολύτως μέριμνα για εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά τίθεται και – αχρείαστο –πλαφόν 5kW (πλην Κρήτης) για τα τοπικά συστήματα αυτοπαραγωγής καθαρής και φθηνής ενέργειας! Ειδικά για τους επίδοξους αυτοπαραγωγούς στα ίδια τα ΜΔΝ, η χρέωση ΥΚΩ κρίνεται εντελώς παράλογη, αφού οι ίδιοι με την αυτοπαραγωγή τους μειώνουν άμεσα και επί τόπου την κατανάλωση πετρελαίου του νησιού!

Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε ρυθμιζόμενη χρέωση οφείλει να αφορά μόνο το μέρος της ενέργειας που αγοράζεται από το δίκτυο και όχι αυτό που αυτοπαράγεται και ιδιοκαταναλώνεται.

- **Η κυβέρνηση οφείλει να προβεί στις κατάλληλες νομοθετικές πρωτοβουλίες ώστε οι χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ και ΥΚΩ να υπολογίζονται μόνο για τη διαφορά καταναλισκόμενης και παραγόμενης ενέργειας και να διευκολυνθεί ουσιαστικά η προώθηση της αυτοπαραγωγής.**

Άρθρο 3

Σύναψη σύμβασης 25ετούς διάρκειας και γραφειοκρατικές διαδικασίες

Αντίθετα με το Ειδικό Πρόγραμμα για τις Στέγες όπου σκοπός ήταν η πώληση της παραγόμενης από φ/β ενέργειας, στην αυτοπαραγωγή η σύμβαση 25ετούς διάρκειας με παρόμοιους όρους προσθέτει αναίτια γραφειοκρατία. Ιδανικά η διαδικασία θα έπρεπε να είναι εξαιρετικά απλή με τον αυτοπαραγωγό να συνάπτει όρους σύνδεσης με τον Διαχειριστή Δικτύου και να πραγματοποιείται άμεσα και αυτοματοποιημένα η σύνδεση με τον προμηθευτή μετά από σχετική κοινοποίηση του Διαχειριστή, χωρίς χρονοτριβές και περαιτέρω αιτήσεις.

Επιπλέον, ειδικότερα για τα μικρά οικιακά συστήματα, η σύνδεση των οποίων έτσι κι αλλιώς **θα έπρεπε να γίνεται με τον πιο απλό τρόπο και τη χρήση ενός μόνο μετρητή**, δεν προκύπτει λόγος για τον οποίο θα πρέπει να υπάρχει μία γραφειοκρατική διαδικασία σύνδεσης και 25ετής σύμβαση. Αντίθετα, θα πρέπει να είναι εφικτό για έναν μικρό αυτοπαραγωγό να συνδέσει γρήγορα και απλά το σύστημά του κατευθείαν στον μετρητή της ΔΕΗ. Ο μετρητής θα 'γυρνούσε αντίστροφα' σε περιόδους πλεονάζουσας

παραγωγής με αποτέλεσμα σε κάθε περίοδο καταμέτρησης να καταγράφεται η πραγματική κατανάλωση ενέργειας (καταναλισκόμενη ενέργεια μείον παραγόμενη), βάσει τις οποίες θα υπολογιζόντουσαν και οι αντίστοιχες χρεώσεις.

- **Για τα μικρά συστήματα έως 10kW, η Greenpeace προτείνει την απευθείας σύνδεση σε έναν μόνο μετρητή χωρίς σύναψη σύμβασης.**
- **Για μεγαλύτερα συστήματα προτείνεται μία πιο απλοποιημένη διαδικασία στην οποία ο αυτοπαραγωγός θα συνάπτει σύμβαση με τον Διαχειριστή του Δικτύου και η σύνδεση με τον προμηθευτή θα γίνεται αυτομάτως.**

Εκφράζουμε την πεποίθηση ότι θα λάβετε υπόψη τα σχόλια και τις παρατηρήσεις μας οι οποίες σε μεγάλο βαθμό απηχούν και τις θέσεις της αγοράς. Η αποτελεσματική προώθηση της αυτοπαραγωγής καθαρής ενέργειας θα κρίνει το μέλλον της αγοράς ηλιακής ενέργειας και μεσοπρόθεσμα θα αλλάξει δραματικά τον χάρτη της αγοράς ενέργειας, δίνοντας μεγαλύτερη δύναμη στα νοικοκυριά και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.